Raportul dnei **Eleonora VASILACHI,**
Şef Secţie analiză, monitorizare şi evaluare a politicilor,
la Colegiul MDI din 27 mai 2009

Cu privire la monitorizarea realizării sarcinilor stipulate în documentele de politici în domeniul TIC

Ministerul Dezvoltării Informaţionale, de rînd cu alte autorităţi publice centrale, este responsabil de asigurarea realizării obiectivelor documentelor de politici naţionale, cum sunt: Programul de guvernare "Progres şi integrare", Strategia Naţională de Dezvoltare şi planul respectiv de implementare, precum şi a documentelor strategice sectoriale - Strategia Naţională de edificare a societăţii informaţionale "Moldova electronică" şi Planul de acţiuni pentru realizarea acestea, Concepţia guvernării electronice, Planul de activitate al MDI pentru anul 2009.

Conform Regulamentului – cadru al unităţilor de analiză, monitorizare şi evaluare a politicilor din cadrul organului central de specialitate al administraţiei publice (*HG nr. 710 din 23.06.2006)* Secţia analiză, monitorizare şi evaluarea politicilor este responsabilă de monitorizarea executării documentelor de politici, asigurarea coordonării activităţii de elaborare a politicilor sectoriale, deşi unele documente sunt supervizate şi de către alte direcţii.

În procesul de monitorizare şi evaluare a documentelor de politici, SAMEP se conduce de regulile de elaborare şi cerinţele unificate faţă de documentele de politici (*HG nr. 33 din 11.01.2007*), Ghidul privind evaluarea impactului politicilor, precum şi documentele interne a Ministerului (*Planul de dezvoltare instituţională, Planul de activitate pe anul 2009, Regulamentul SAMEP*).

Principalele instrumentele utilizate în procesul monitorizării:

- Dări de seamă lunare, trimestriale
- Raporturi semestriale de implementare a DP
- Raporturi anuale de implementare a DP
- Întrevederi, şedinţe cu părţile interesate.

Totodată, în scopul facilitării monitorizării documentelor de politici, prin ordinul ministrului, a fost instituit Grupul permanent de lucru, care asigură realizarea acţiunilor ce se impun în documentele de politici.

În perioada anului 2008 şi a trimestrului I al anului curent, activitatea MDI în comun cu subdiviziunule şi întreprinderile din subordine, a fost axată pe asigurarea realizării obiectivelor documentelor de politici atît naţionale cît şi sectoriale.

Strategia Naţională de Dezvoltare

Ministerului Dezvoltării Informaţionale îi revine un rol important în realizarea obiectivelor strategice prevăzute de SND. Conform planului de acţiuni privind implementarea SND, Ministerul este coexecutor la realizarea a trei acţiuni prioritare.

Precondiţia 1, punctul 5.4 *Organizarea cursurilor de instruire pentru dezvoltarea abilităţilor în domeniul managementului, planificării strategice, planificării bugetului pe termen mediu, prognozei macroeconomice, evidenţei contabile, elaborării costurilor programului*.

La această acţiune, de către MDI a fost elaborat şi aprobat Planul propriu de instruire a funcţionarilor în scopul instruirii interne. Pe parcursul anului 2008, circa 31 specialişti ai MDI au urmat cursuri de perfecţionare în cadrul Academiei de Administrare Publică pe lîngă Preşedintele Republicii Moldova, în trim. I 2009 - 7 specialişti, specialiştii MDI participă la treiniguri internaţionale organizate de către Banca Mondială, UIT, UPU ş.a.

Prioritatea 4, punctul 96.1 *Implementarea Nivelului Central al Sistemului Informaţional Educaţional.*

În cadrul SND, Ministerul ca coexecutor, conlucrează cu Ministerul Educaţiei şi Tineretului la executarea lucrărilor ce ţin de elaborarea specificaţiei tehnice de implementare a Nivelului Central al Sistemului Informaţional educaţional.

Pînă în prezent, a fost elaborat Caietul de sarcini al Sistemului, a avut loc licitaţia pentru Sistem şi s-a procurat nucleul sistemului. Pînă la finele anului curent se preeconizează darea în exploatare a sistemului nominalizat.

Prioritatea 5, punctul 152.4 *„Crearea portalului BNS pentru asigurarea prezentării rapoartelor statistice de către agenţii economici în formă electronică”*. MDI fiind coordonator naţional al proiectului PNUD "Edificarea guvernării electronice în Moldova-2" a iniţiat procesul de

elaborare a concepției şi specificației tehnice de implementare a sistemului informațional pentru asigurarea prezentării rapoartelor statistice de către agenții economici în formă electronică. În acest sens, Ministerul a definitivat Concepția Sistemului Informațional şi a Planului de Acțiuni, care ulterior au fost înaintate la BNS pentru aprobare.

În perioada de referință, Ministerul a prezentat în adresa Aparatului Guvernului rapoarte semestriale de progres, raport anual de evaluare, Concomitent, Ministerul a înaintat propuneri privind actualizarea Planului de Acțiuni pentru implementarea SND, la capitolul „Implementarea Guvernării electronice”.

Programul de activitate al Guvernului „Progres şi Integrare”

Programul Guvernului Republicii Moldova „Progres şi integrare” are drept scop impulsionarea acțiunilor menite să favorizeze creşterea economică şi sporirea nivelului de trai al populației. MDI este executor la o singură acțiune, ce ține de *Reducerea numărului, costurilor şi termenelor de eliberare a autorizațiilor, introducerea ghişeului unic la eliberarea acestora* ***(Capitolul IV, Obiectivul 1).***

Principiul Ghişeul unic se implementează în activitatea tuturor autorităților publice, inclusiv prin interconectarea electronică. Acțiunea este monitorizată de Camera Înregistrări de Stat, iar informația mai detaliată se gasețte pe pagina oficială.

Încă la două acțiuni din Programul Guvernului MDI este coexecutor.

Capitolul I, obiectivul 3 *„Sporirea calității actului de guvernare”*

Conştientizînd obiectivele şi sarcinile trasate în Program, Ministerul permanent contribuie la sporirea transparenței actelor administrative, deciziilor politice şi asigură accesul nediscriminatoriu la informația oficială prin organizarea conferințelor de presă, publicarea articolelor în edițiile periodice naționale şi guvernamentale, organizarea emisiunilor radiofonice şi televizate, precum şi prin plasarea informației pe pagina web a MDI.

Capitolul IV, Obiectivul 9 *„Sporirea competitivității economice”*

Asigurarea unei concurențe loiale în sectorul TIC este un obiectiv important pentru domeniul care-l gestionează ministerul şi desigur MDI este executor şi responsabil pentru realizarea acestui obiectiv.

Intrarea în vigoare a Legii comunicațiilor electronice (nr. 241-XVI din 15.11.2007) permite promovarea principiilor concurenței loiale şi echitabile în sectorul TIC, prevenirea acțiunilor anticompetitive pe piețele relevante.

Către 20 martie 2009 a fost definitivat Raportul statistic anual 1-TC cu privire la activitatea în domeniul TIC şi prezentat Biroului Național de

Statistică. Conform datelor statistice, sectorul TIC menține o dinamică de dezvoltare stabilă. Piața comunicațiilor electronice, în prezent este una din cele mai dinamice ale economiei naționale. Actualmente, numărul titularilor de licențe în domeniu a depăşit cifra de 1340, iar cel al companiilor operaționale s-a ridicat la 1214.

Veniturile anuale ale sectorului au atins un nivel de peste 9,1 % din PIB. În anul 2008, volumul consolidat de vânzări în sector a crescut cu 11% comparativ cu anul 2007 şi a constituit aproape 6,0 mlrd. lei.

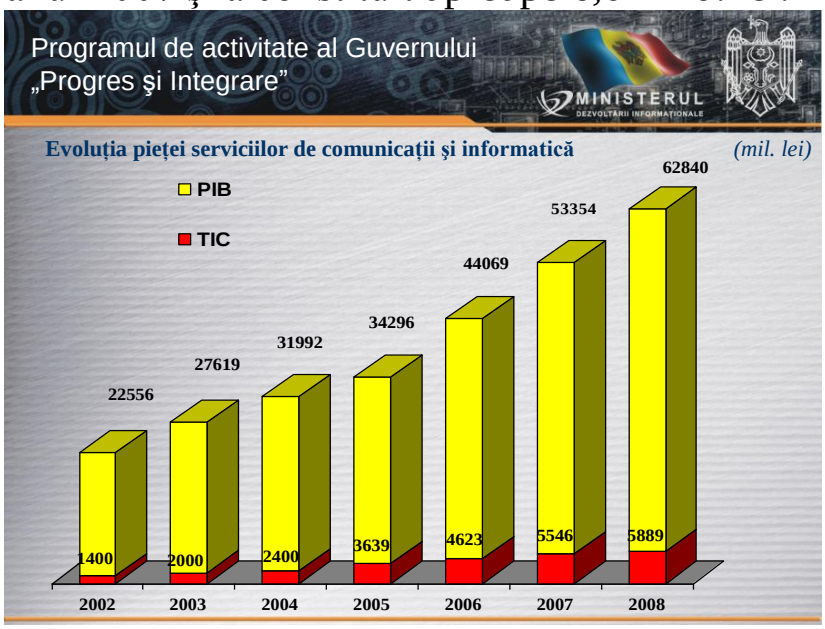

În structura pieței, după valoarea cifrei de afaceri, telefonia mobilă deține cea mai mare cotă - de 49,6%, telefonia fixă – 37,5 %, serviciile de acces la INTERNET - 6,2 %, serviciile TV prin cablu şi eter – 4,0%, serviciile poştale - 2,8%.

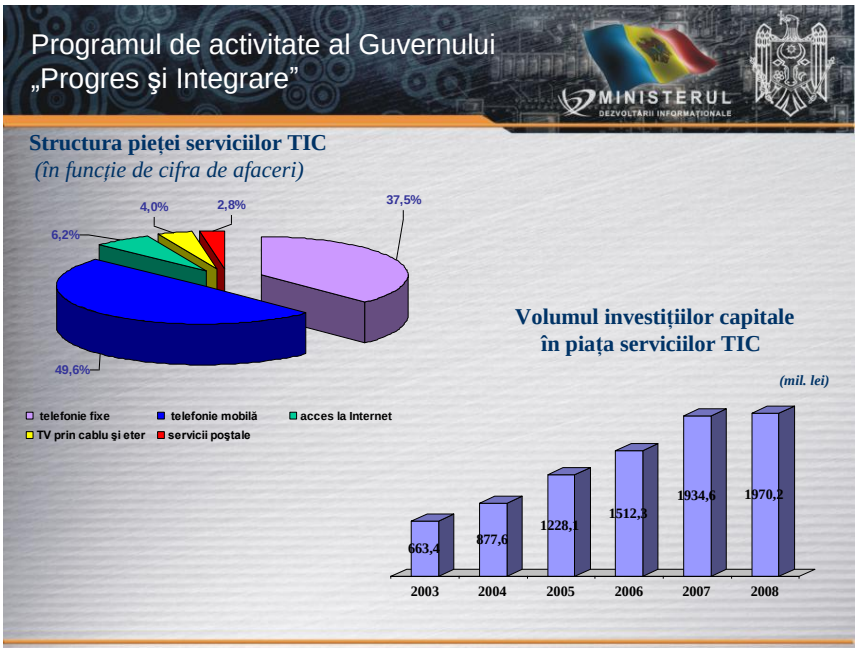

O creştere esențială este atestată şi la capitolul investiții. Pe parcursul

anului 2008 volumul investiţiilor în dezvoltarea sectorului TIC a crescut cu 30% comparativ cu anul 2006 şi a constituit aproape 2 mlrd. lei, cele mai importante investiţii fiind efectuate în sectorul telefoniei mobile şi fixe.

În perioada de referinţă, Ministerul a prezentat în adresa Aparatului Guvernului şi MEC rapoarte semestriale şi raportul anual privind executarea sarcinilor stabilite în Programul „Progres şi Integrare”.

Strategia de reformă administraţiei publice centrale

Realizarea reformei administraţiei publice centrale este o prioritate a Guvernului prin care se tinde ca administraţia publică centrală din Republica Moldova să corespundă standardelor europene, caracterizîndu-se prin transparenţă, responsabilitate şi eficienţă.

Ţin să menţionez, că Planul de implementare a Strategiei de reformă a administraţiei publice a a fost aprobat pe perioada anilor 2006-2008 şi acţiunile ce ţin de MDI practic au fost realizate. Totodată, acţiunile care nu s-au reuşit în termen să fie executate au fost extinse pentru perioada următoare. Ministerul nostru are restanţe la obiectivul privind Introducerea şi utilizarea tehnologiilor informaţionale şi comunicaţionale.

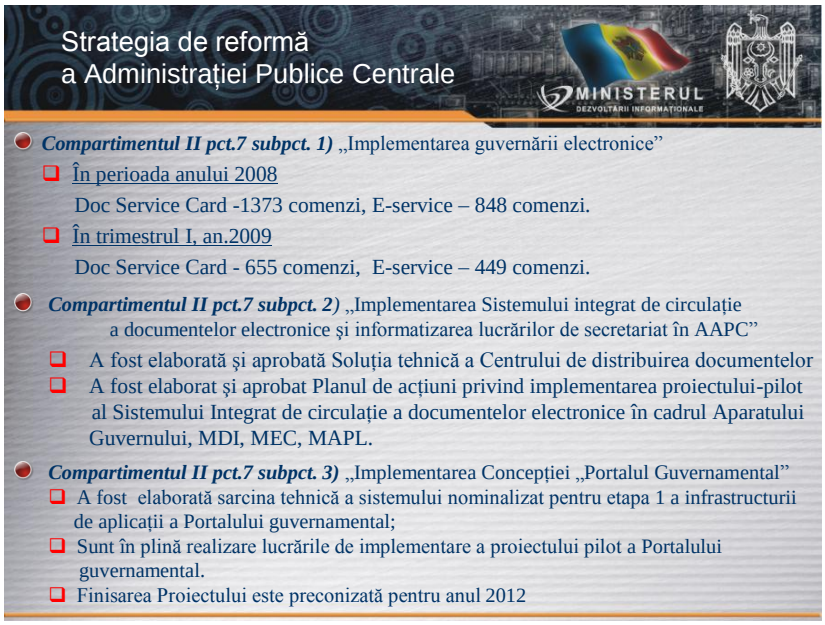

Compartimentul II pct.7 subpct. 1) *„Implementarea guvernării electronice”*. Implementarea guvernării electronice nu este un proces simplu. Furnizarea de servicii care pun utilizatorul în centrul atenţiei implică modificări organizaţionale profunde în activitatea Guvernului.

Conform Hotărîrii Guvernului nr.476 din 27.03.2008, APC urmau să asigure furnizarea serviciilor publice electronice la nivelul II-III de complexitate în anul 2008. În prezent, pentru cele mai multe instituţii

guvernamentale, serviciile publice furnizate prin mijloace electronice sunt caracterizate prin furnizarea de informații şi descărcarea de formulare din Internet, precum şi procesarea formelor, inclusiv autentificarea.

MDI prestează prin mijloace electronice un şir de servicii electronice, ce țin de comandarea documentelor (pașaport; certificatul de naştere/deces; căsătorie/divorț; extrase de pe actele starii civile ş.a.)

Astfel, prin portalul MDI, în perioada anului 2008 au fost prestate în cadrul proiectului *Doc Service Card* -1373 comenzi, iar prin intermediul sistemului *E-service* – 848 comenzi.

În trimestru I 2009, în cadrul proiectului *Doc Service Card* – au fost prestate încă 655 comenzi, iar prin *E-service* – 449 comenzi.

Dezvoltarea infrastructurii informaționale destinate implementării guvernării electronice este în plină desfăşurare. Sarcina se ține la control, se monitorizează şi trimestrial se raportează mersul realizării la Ap Guvernului.

Compartimentul II pct.7 subpct. 2) *„Implementarea Sistemului integrat de circulație a documentelor electronice şi informatizarea lucrărilor de secretariat în AAPC”.*

Conform Planului de acțiuni privind implementarea proiectului-pilot al Sistemului integrat de circulație electronică a documentelor şi informatizarea lucrărilor în cadrul AAPC, Î.S. „Centrul de telecomunicații speciale” în comun cu Î.S. „MoldData” au executat un şir de măsuri întru stabilirea formatului de interacțiune, standardelor şi protocoalelor de schimb de date, precum şi crearea Centrului de distribuire a documentelor. În acest context a fost elaborată şi aprobată Soluția tehnică a Centrului de distribuire a documentelor, precum şi Planul de acțiuni privind implementarea proiectului-pilot al Sistemului Integrat de circulație a documentelor electronice în cadrul Aparatului Guvernului, Ministerului Dezvoltării Informaționale, Ministerului Economiei şi Comerțului, Ministerului Administrației Publice Locale.

Compartimentul II pct.7 subpct. 3) *„Implementarea Concepției „Portalul Guvernamental”.*

Pentru realizarea sistemului informațional Portalul guvernamental în conformitate cu planul de lucrări „Implementarea sistemului informațional automatizat Portalul guvernamental” din 06.05.2008, a fost elaborată sarcina tehnică a sistemului pentru etapa 1 a infrastructurii de aplicații a Portalului guvernamental; Sunt în plină realizare lucrările de implementare a proiectului pilot a Portalului guvernamental; lucrările de implementare a sistemului unic de autentificare a utilizatorilor Portalului. Finisarea Proiectului este preconizată pentru anul 2012.

Agenda de Integrare Europeană

Obiectivele şi prioritățile de politici stabilite de Guvern sunt orientate spre apropierea Republicii Moldova de valorile şi standardele europene Acțiunile din Agendă, la care MDI este coexecutor sunt monitorizate de către SAMEP de comun cu secția relații externe din cadrul ministerului.

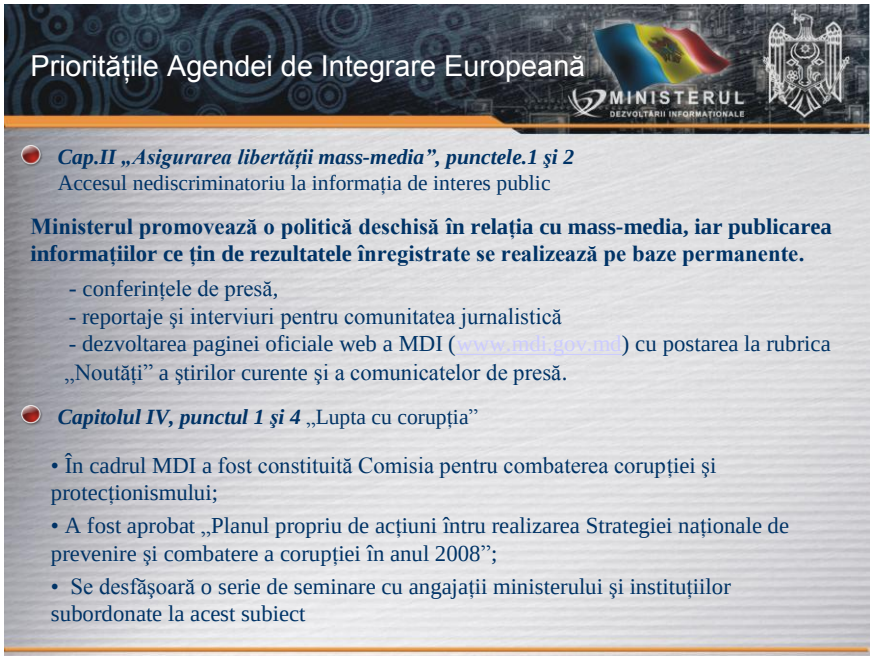

Capitolul II, punctul 1 şi 2. *"Accesul nediscriminatoriu la informația de interes public"*

Cît priveşte realizarea Priorităților Agendei de Integrare Europeană pentru anul 2008, cu referire la punctele unde este vizat MDI, menționăm, că la subiectul *„Asigurarea libertății mass-media*", Ministerul promovează o politică deschisă în relația cu mass-media, sunt utilizate toate mijloacele disponibile, şi în primul rând - conferințele de presă; diverse reportaje şi interviuri pentru comunitatea jurnalistică legate de guvernarea electronică, serviciile electronice, documentarea populației, înregistrarea transportului, înregistrarea întreprinderilor, etc.; întreținerea şi dezvoltarea paginii web a MDI cu postarea la rubrica „Noutăți" a ştirilor curente şi a comunicatelor de presă. Totodată este folosită poşta electronică pentru remiterea cu regularitate către agențiile de ştiri şi alte companii media a tuturor comunicatelor de presă difuzate de minister.

Capitolul IV, punctul 1 şi 4. La capitolul „*Lupta cu corupția*", în cadrul MDI a fost constituită Comisia pentru combaterea corupției şi protecționismului, în activitatea căreia sunt implicați, atât conducerea ministerului şi şefi de subdiviziuni, cât şi şefii întreprinderilor şi instituțiilor subordonate. Pentru asigurarea activității în această direcție la nivel de minister şi instituții subordonate, a fost aprobat „Planul propriu de acțiuni întru realizarea Strategiei naționale de prevenire şi combatere a corupției în

anul 2008”. Drept urmare, se desfăşoară o serie de seminare cu angajaţii ministerului şi instituţiilor subordonate la acest subiect, precum şi au fost afişate pentru public toate materialele informative necesare în acest sens.

Strategia Naţională „Moldova electronică”

Strategia Naţională de edificare a societăţii informaţionale – „Moldova electronică” este principalul document de politici ramural, care reglementează edificarea societăţii informaţionale în RM.

Monitorizarea acestui document se efestuiază de către SAMEP de comun cu DGDSI din cadrul ministerului.

Prioritățile stabilite în Strategie de ordin economic şi social practic au fost atinse. Semestrial se prezintă în adresa Aparatului Guvernului raport cu privire la mersul executării Planului de acţiuni privind realizarea Strategiei. La elaborarea raportului, MDI conlucrează cu MAPL şi MEC. Concomitent se coletează informaţia practic de la toate autorităţile publice centrale, consiliile raionale şi alte autorităţi.

În perioada de raport a fost elaborat Proiectul Hotărîrii de Guvern „Cu privire la unele acţiuni de realizare a Strategiei Naţionale de edificarea societăţii informaţionale – "Moldova electronică" în anul 2009. În prezent, setul de documente se află la Guvern spre examinare şi aprobare.

La iniţiativa MDI şi cu suportul Programului Naţiunilor Unite pentru Dezvoltare este în plină desfăşurare actualizarea Strategiei Naţionale „e-Moldova”. În acest scop au fost elaboraţi Termenii de referinţă, precum şi semnate contractele cu 3 experţi, care vor revedea Metodologia cercetării; a fost elaborată Cererea de Oferte pentru Compania care va efectua cercetarea pe teren şi va pregăti Raportul de evaluare a e-dezvoltării Moldovei în anii 2005- 2009.

Planul de Dezvoltare Instituţională 2009 – 2011

Acţiunile preconizate în PDI se monitorizează permanent. Ca rezultat al monitorizării PDI a fost elaborat Raportul privind activitatea MDI în trimestrul I al anului 2009.

În baza rezultatelor semestrului I al anului curent, SAMEP urmează să elaboreze un raport de monitorizare privind mersul realizării Planului de Dezvoltare Instituţională în anul 2009.

Conform PDI, la finele anului urmează efectuarea evaluării PDI în scopul identificării aspectelor, ce ţin de factorii care contribuie sau împiedică obţinerea rezultatelor preconizate în sectoarele: societate informaţională, guvernare electronică, resurse informaţionale de stat, comunicaţii electronice

şi poştale, precum şi aparatul central al MDI.

Concluzionînd cele expuse, putem constata că acţiunile desfăşurate în perioada de menţiune de către Minister şi întreprinderile subordonate, întru consolidarea disciplinei de stat şi eficientizarea muncii organizatorice de asigurare a executării actelor menţionate, s-au soldat cu anumite progrese, toate au fost orientate spre realizare, în conformitate cu programele naţionale şi strategiile conceptuale.

Ministerului Dezvoltării Informaţionale îi revine un rol important în realizarea obiectivelor strategice prevăzute în Programul de guvernare "Progres şi integrare", în documentele de politici de bază a RM la capitolul edificării societăţii informaţionale.

În acest context, ministerul îşă consolidează eforturile asupra formării în republică a unui sector consolidat al tehnologiei informaţiei şi comunicaţiilor, echilibrat, eficient şi competitiv. Pe parcursul perioadei de referinţă s-au desfăşurat întruniri şi mese rotunde cu experţi ai Băncii Mondiale, USAID, cu agenţii economici care activează în domeniul TIC, unde au fost abordate probleme şi perspective privind asigurarea viabilităţii sectorului TIC în Republică, aprecierea posibilităţilor şi metodelor de realizare a colaborării companiilor cu instituţiile statale în domeniul utilizării şi dezvoltării tehnologiilor informaţionale, accelerarea dezvoltării serviciilor electronice. Totodată sînt definitivate 4 politici de activitate a MDI, care se află la Guvern spre aprobare.

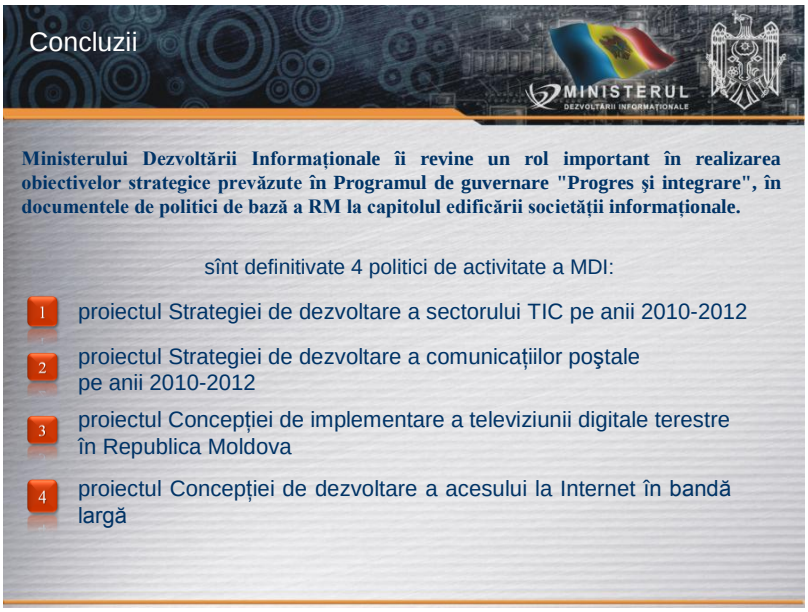

Toate proiectele de documente elaborate în cadrul ministerului sunt coordonate după o procedură bine stabilită şi avizate de către direcţiile cointeresate. De asemenea, pe pagina oficială a ministerului este plasată informaţia cu privire la proiecte şi concepţii elaborate şi implementate de

către MDI.
În perioada de raport, SAMEP de asemenea a monitorizat şi a prezentat în adresa Aparatului Guvernului şi altor autorităţi publice rapoarte trimestriale şi anuale cu privire la executarea prevederilor unui şir de documente de politici sectoriale la compartimentul ce ţine de domeniul TIC.

Totodată, în procesul de realizare a acţiunilor există rezerve în privinţa gradului şi eficienţei realizării acţiunilor preconizate.

Aceasta rezultă şi din faptul că pînă în prezent nu există un singur cadru normativ care să determine procesul decizional în cadrul Guvernului. Procedurile de elaborare, aprobare, monitorizare şi evaluare a politicilor sînt reglementate prin diverse acte normative. Nu există careva ghiduri metodologice aprobate în acest scop.

În scopul asigurării executării depline a prevederilor documentelor de politici, accentele trebuie să fie puse pe dezvoltarea industriei TIC şi asigurarea competitivităţii acesteia, valorificarea oportunităţilor oferite de noile tehnologii informaţionale şi de comunicaţii în dezvoltarea comerţului electronic, modernizarea managementului afacerilor, finanţelor şi a resurselor umane, promovarea de noi produse şi servicii.

Reieşind din cele expuse, **propunem:**

SAMEP va continua monitorizarea documentelor de politici naţionale şi ramurale - pe parcursul anului
În baza rezultatelor semestrului I al anului curent, SAMEP va elabora un raport de monitorizare privind mersul realizării Planului de Dezvoltare Instituţională în anul 2009.